

Завдання I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади

з польської мови та літератури у 2025-2026 н.р.

10 klasa

...../89 punktów

1. Przeczytaj tekst i oceń, czy podane poniżej zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

...../5 punktów

Komplementy są ważne i przyjemne. Ludzie je lubią i na nie czekają, bo sprawiają im radość i poprawiają nastrój. Pochwały lubią zarówno kobiety, jak i mężczyźni. Nawet często mówi się, że to właśnie mężczyźni są bardziej próżni i zawsze przyjmują komplementy za prawdę. Żeby komplement był fajny, musi być prawdziwy. To najważniejsze. Wtedy też najbardziej cieszy. Nie powinniśmy więc stosować przesady w komplementowaniu, a przede wszystkim nie wolno posuwać się do kłamstw.

Warto pamiętać, że komplementy nie są przeznaczone tylko dla znanych nam dorosłych kobiet i mężczyzn. Można je mówić dzieciom, ludziom spotkanym przypadkowo – w sklepie czy w autobusie. Każdy chce być zauważony i doceniony. Komplementy dają nam siłę na gorsze dni, kiedy wszystko widzimy w ciemnych barwach. Prawmy więc sobie komplementy, bo one dają radość i mogą zamienić średni dzień w cudowny dzień!

		P.	F.
0	Ludzie nie lubią komplementów		X
1	Komplementy wpływają na nasze samopoczucie.		
2	Mężczyźni nie wierzą w komplementy		
3	Mówiąc komuś komplementy, można oszukiwać		
4	Komplementy można kierować tylko do przyjaciół lub rodziny.		
5	Komplementy dodają nam optymizmu.		

2. Przeczytaj tekst i podkreśl właściwe czasowniki w nawiasach.

...../12 punktów

Aquapark, park wodny albo wodny park rozrywki, to duży obiekt sportowy, w którym (odnajdują, znajdują, wynajdują)⁰ się baseny i inne związane z wodą atrakcje. Możemy w nim ciekawie (wypędzić, zapędzić, spędzić)¹ czas, i to niezależnie od pogody na zewnątrz. Co konkretnie możemy tam (odrobić, robić, narobić)²? To już zależy od nas. Możemy po prostu (odmoczyć, namoczyć, moczyć)³ się w wodzie i nie robić nic więcej. Możemy iść na duży basen sportowy i (wypływać, popływać, dopływać)⁴. Możemy (wjeżdżać, dojeżdżać, zjeżdżać)⁵ z różnych zjeżdżalni, bo tych w wodnych parkach rozrywki nigdy nie brakuje. Możemy (wymierzyć, przemierzyć, zmierzyć)⁶ się ze sztucznymi falami albo silnym prądem sztucznej rzeki, bo tego typu rozrywek też jest sporo. Możemy (przebyć, pójść na, nabyć)⁷ masaż wodny w fontannach czy biczach wodnych. Możemy (odpocząć, napocząć, spocząć)⁸ w saunie, a potem (zależać, poleżeć, należeć)⁹ w jacuzzi. Możemy nawet coś (pojeść, dojeść, zjeść)¹⁰, bo większość aquaparków ma na swoim terenie restauracje. Niektóre wodne parki mają baseny termalne z ciepłą wodą, którą (zdobywa się, wydobywa się, przebywa się)¹¹ spod ziemi. Jeśli taki basen znajduje się na zewnątrz budynków, można w nim (pocieszyć, ucieszyć, cieszyć)¹² się kąpielą nawet w zimie, co jest naprawdę niesamowitym przeżyciem.

3. Wstaw do tekstu usunięte fragmenty zdań zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Jeden z fragmentów jest niepotrzebny

...../6 punktów

Odkrywaj – myśl – działaj

Centrum Nauki Kopernik to [0–G] w każdym wieku! Możesz tu odkrywać tajemnice natury, samodzielnie przeprowadzać doświadczenia i świetnie się przy tym bawić. Nie pytaj o przewodnika. Tutaj [1 –] jak badacz i odkrywca. Kieruj się własną ciekawością, tym, co cię zainteresuje i zwróci twoją uwagę. Czegokolwiek byś nie zrobił – nie popełnisz błędu. [2 –] O wszystko możesz zapytać animatora. I pamiętaj: nie ma głupich pytań! Tutaj sprawdzisz możliwości swojego ciała, wrażliwość na światło, postrzeganie kolorów, podatność na iluzje. Setki eksponatów [3 –] związane z falami czy prądem. W galerii „Re:Generacja” dowiesz się, co dzieje się w twojej głowie, gdy się boisz, smucisz lub kłamiesz. W Teatrze Wysokich Napięć [4 –] z elektrycznymi wyładowaniami w roli głównej i bezpiecznie naelektryzujesz się do napięcia 20 tysięcy woltów. Jeśli lubisz wyzwania, zajrzyj do Majsterni [5 –] i materiały. Tu skonstruujesz most lub pojazd latający. Nie pominiemy Teatru Robotycznego. Występujące w spektaklu humanoidy potrafią nie tylko mówić czy gestykulować, ale również wyrażać uczucia. Koniecznie wybierz się [6 –], zobacz niezwykły pokaz i pocuj się bliżej gwiazd. Po zwiedzaniu wyciągnij się wygodnie na trawie w Parku Odkrywców i oddaj się marzeniom.

- A. wyposażonej w niezbędne narzędzia
- B. obejrzyś niecodzienny spektakl
- C. Nikt cię tu nie będzie oceniał.
- D. zapytaj naszych doświadczonych przewodników
- E. każdy ma się poczuć
- F. pomogą ci zrozumieć zjawiska

G. prawdziwy raj dla miłośników nauki

- H. do Planetarium Niebo Kopernika

4. Przeczytaj tekst i zaznacz właściwe odpowiedzi.

...../6 punktów

Barwami Rzeczypospolitej Polskiej są biały i czerwony, ułożone w dwóch poziomych, równoległych pasach tej samej szerokości, z których górny jest koloru białego, a dolny koloru czerwonego. Przy umieszczaniu barw Rzeczypospolitej Polskiej w układzie pionowym kolor biały znajduje się po lewej stronie.

0. Na polskiej fladze pas koloru białego jest

- a) szerszy niż pas czerwony.
- b) węższy niż pas czerwony.

c) równy pasowi czerwonemu

Barwy flagi pochodzą od godła, czyli białego orła na czerwonym tle, oficjalnego symbolu państwa już od średniowiecza. Znak orła w godle jest ważniejszą jego częścią niż tło, dlatego kolor biały jest na górze, a czerwony na dole i mówi się, że flaga jest biało-czerwona.

- 1. Barwa biała jest na górze flagi, ponieważ
- a) kolor orła jest ważniejszy niż kolor tła.

b) kolor tła jest ważniejszy niż kolor orła.

c) kolor biały jest jaśniejszy.

Zgodnie z dawną tradycją kolorom przypisywano znaczenie. Biel symbolizowała wodę, ale też czystość, porządek i szlachetność. Kolor czerwony był symbolem ognia i krwi, oznaczał także odwagę i waleczność. Czerwień była kolorem uprzywilejowanym, używali jej najdostojniejsi i najbogatsi, a więc kojarzyła się z władzą i bogactwem.

2. Barwy na polskiej fladze są między innymi symbolami

a) powietrza i wody.

b) wody i płomieni.

c) wody i ziemi.

Biel i czerwień pojawiły się po raz pierwszy w charakterze barw narodowych w 1792 r. podczas obchodów pierwszej rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Damy wystąpiły w białych sukniach przepasanych czerwonymi wstęgami, a panowie założyli biało-czerwone szarfy.

3. Barwy narodowe pojawiły się po raz pierwszy

a) podczas ogłoszenia Konstytucji 3 maja.

b) podczas jubileuszu Konstytucji 3 maja.

c) podczas balu z okazji ogłoszenia Konstytucji 3 maja.

Biało-czerwone kokardy przy czapkach i opaski na rękawach zakładali uczestnicy demonstracji patriotycznych i zrywów niepodległościowych w czasach zaborów (XIX w.). Pierwszą masową demonstracją, w czasie której niesiono biało-czerwone flagi, był pochód w Warszawie w 1916 r. z okazji 125. Rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. flaga i godło zostały zapisane jako symbole narodowe w konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Biało-czerwone flagi pojawiały się

a) podczas powstań w XIX wieku.

b) podczas manifestacji w XIX wieku.

c) podczas demonstracji na początku XX wieku

Niestety po dwudziestu latach wolności w 1939 r. polska flaga znowu musiała zniknąć z przestrzeni publicznej. W czasie niemieckiej okupacji za prezentowanie symboli narodowych groziła surowa kara. Pomimo to zdarzały się liczne przypadki obchodzenia zakazanych świąt narodowych z użyciem polskiej flagi. W czasie powstania warszawskiego (1944 r.) specjalnie oznaczona biało-czerwona opaska założona na prawe ramię zastępowała polski mundur.

5. W czasie drugiej wojny światowej polska flaga

a) pojawiała się mimo zakazu okupanta.

b) nie pojawiała się z powodu zakazu okupanta.

c) pełniła nadal funkcję oficjalnego symbolu państwa.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej to polskie święto wprowadzone w 2004 r., obchodzone 2 maja między Świętem Pracy (1 maja) i świętem Konstytucji 3 maja. Dzień Flagi w założeniu ma mieć charakter edukacyjny i powinien służyć propagowaniu polskich symboli państwowych i narodowych. Tego samego dnia obchodzony jest także Dzień Polonii i Polaków za Granicą.

6. Dzień Flagi jest obchodzony razem

a) ze Świętem Pracy.

b) ze świętem Konstytucji 3 maja.

c) z dniem rodaków mieszkających poza Polską

5. Przeczytaj reklamy pięciu hoteli i dopasuj do nich odpowiednich gości.

...../5 punktów

O – E Pensjonat „Marina” jest usytuowany w jednym z najpiękniejszych miejsc w Dolinie Kłodzkiej. Hotel dba o najmłodszych gości – jest w nim wspaniale wyposażona sala zabaw, a animatorzy prowadzą różnego typu zajęcia (plastyczne, taneczne). Przy hotelu oprócz placu zabaw i boiska funkcjonuje też mini zoo ze zwierzętami domowymi, a w pobliskim miasteczku znajduje się aquapark.

1 – Pensjonat „Pod Karasim” jest położony w Bieszczadach – w malowniczym, ale niewysokim paśmie Karpat. Pensjonat słynie z bardzo dobrej kuchni, dostosowanej do gustów i potrzeb gości. Serwuje wiele dań z ryb, które pochodzą z pobliskich stawów. Te stawy przyciągają amatorów wędkowania, a położona niedaleko stadnina koni – miłośników jeździectwa.

2 – Dom wypoczynkowy „Morska Bryza” – leży nad samym morzem i ma własną wydzieloną plażę. Hotel zatrudnia instruktorów surfingu (możliwość wypożyczenia sprzętu) oraz trenera siatkówki plażowej. W hotelu działa klub karaoke i dyskoteka.

3 – Hotel „Pod Świerkami” jest oddalony zaledwie 500 m od centrum narciarskiego. Na miejscu działa wypożyczalnia nart i sanek. Dodatkowe atrakcje dla gości to SPA, kręgielnia i sala bilardowa. Restauracja hotelowa oferuje regionalne dania i wieczory taneczne z kapelą góralską.

4 – Hotel „Leśny” jest położony w Parku Roztoczańskim w pobliżu rezerwatu Bukowa Góra z pięknymi trasami krajobrazowymi. Przyjmuje turystów ze zwierzętami domowymi (koty, psy). Restauracja hotelowa oferuje całodniowe wyżywienie. Hotel organizuje sezonowe wyjazdy na grzybobrania.

5 – Dom wypoczynkowy „Fregata” – położony nad samym jeziorem, z własną przystanią i molo. Na miejscu działa wypożyczalnia sprzętu wodnego (łódki, kajaki, rowery wodne) i wypożyczalnia rowerów. Są też korty tenisowe. W pobliżu (5 km) znajduje się park rozrywki z bogatą ofertą atrakcji dla dzieci i młodzieży.

Informacje o gościach

A. Starsze małżeństwo z psem. Lubią ciszę i spokój. Chcą odbywać długie spacery po lesie. Są zapalonymi grzybiarzami.

B. Rodzina z dwojgiem dzieci (syn 8 lat, córka 11 lat). Wszyscy prowadzą aktywny tryb życia – jeżdżą na rowerach, pływają, grają w tenisa.

C. Młode małżeństwo. Ich pasją jest jazda na nartach wodnych. Chcą także spróbować surfingu. Kobieta uwielbia plażowanie, ale jej partner woli czynny wypoczynek na plaży. Wieczorem chętnie spędzają czas w lokalach, są amatorami tańca.

D. Grupa czworga przyjaciół kochających góry. Co roku jeżdżą na tatrzańskich stokach. Po wysiłku fizycznym lubią zrelaksować się w saunie. Interesują się też miejscowym folklorem i tradycjami kulinarnymi.

E. Małżeństwo z synem (4 lata). Chcą robić wycieczki po okolicy, zwiedzać zabytki i korzystać z pobliskich atrakcji. Syn kocha zwierzęta i lubi spędzać czas z rówieśnikami.

F. Ojciec z synem (14 lat). Obaj lubią piesze wędrówki po górach. Pasją ojca jest łowienie ryb, a syn uczy się jeździć konno. Ojciec ma problemy zdrowotne i jest na diecie.

6. Oleg myśli o tym, jak spędziłby czas w Krakowie. Połącz słowa z obrazkami. Oleg pisze na blogu o tym, jak spędziłby czas w Krakowie. Zaznacz odpowiednie słowo.

...../15 punktów

(Ostatni, Ostatnie, Ostatnio)⁰ dostałem mail z pytaniem, dokąd pojechałbym na krótką wycieczkę. To był jakiś spam, ale (sam, samo, same)¹ pytanie było ciekawe i zacząłem się nad nim zastanawiać. Myślę, że (najchętniej, najczęściej, najbardziej)² pojechałbym do Krakowa. A jak (spędziłbym, obchodziłbym, prowadziłbym)³ tam czas? Od razu po wyjściu z dworca kolejowego kupiłbym (sobie, siebie, sobą)⁴ obwarzanka i poszedłbym na rynek. Tam wypiłbym kawę, posłuchałbym (hejnał, hejnału, hejnały)⁵ i obejrzałbym zabytkowe kamienice. Potem zwiedziłbym kościół Mariacki (z, ze, za)⁶ znanym ołtarzem Wita Stwosza, a następnie poszedłbym do (muzeum, muzea, muzeami)⁷, gdzie podziwiałbym piękne obrazy. Oczywiście, zwiedziłbym też Wawel – zamek oraz katedrę. Wszedłbym na jej wysoką (wagę windę, wieżę)⁸, gdzie zobaczyłbym najśłynniejszy dzwon w Polsce. Chciałbym go jeszcze dotknąć, bo to podobno (przychodzi, przynosi, przywozi)⁹ szczęście. Potem poszedłbym nad Wisłę, żeby popatrzeć na (pomnik, pamiątkę, pamiętnik)¹⁰ smoka. Pewnie byłbym już głodny, (bo, ale, więc)¹¹ zjadłbym jakąś zapiekankę, a potem długo spacerowałbym po Kazimierzu – zabytkowej dzielnicy, (gdzie, skąd, dokąd)¹² zwiedzałbym stare synagogi. Potem pojechałbym na cmentarz Rakowicki, (że, żeby, czy)¹³ zobaczyć groby znanych artystek i artystów. A co zrobiłbym później? Po prostu poszedłbym (w, na, nad)¹⁴ dworzec kolejowy i wróciłbym wieczornym (samolotem, tramwajem, pociągiem)¹⁵ do domu!

7. Uzupełnij tekst brakującymi fragmentami zgodnie z podanym przykładem.

...../10 punktów

Po co gdybać?

Czy zastanawiasz się czasem, co by było, gdyby...? Gdybyś [_____]0 i miałbyś zupełnie innych znajomych? Gdybyś [_____]1 w zupełnie inne miejsca i to właśnie do nich chciałabyś teraz wracać? Gdybyś [_____]2 do klubu i nie poznałabyś tam Magdy, bez której dziś nie mógłbyś żyć? Gdybyś [_____]3 na urodziny do koleżanki i nie spotkałabyś tam Adama, który teraz jest twoim chłopakiem? Takie gdybanie to rzecz ludzka i ma swoje zalety.

Zazwyczaj gdybamy na temat negatywnych sytuacji. Gdy jest nam źle, to lubimy myśleć o tym, [_____]4, gdyby było inaczej. Ten proces w psychologii nazywany jest myśleniem kontrfaktycznym. Układamy sobie takie piękne scenariusze, [_____]5, żeby były prawdą. Zdarza się nam jednak gdybać także wtedy, gdy mamy to, [_____]6. Na przykład, kiedy dostajemy piątkę z egzaminu, to czasem mówimy, że [_____]7, bo nie byłoby tak miło, gdybyśmy dostali trudniejsze pytania.

Czemu ma służyć takie gdybanie? Czy [_____]8 o tym, co jest tu i teraz, a nie o tym, co mogłoby być? Czasu nie cofniemy i [_____]9. To prawda, ale kiedy gdybamy, to analizujemy swoją sytuację, [_____]10 i odczuwamy emocje. To bardzo ważne, bo dzięki temu lepiej rozumiemy samych siebie, uczymy się doceniać to, co mamy i wyciągamy lekcje na przyszłość.

A jak dobrze by było

B chodził do innej szkoły

C o czym marzyliśmy

D pewnego wieczoru nie poszedł

E nie lepiej byłoby myśleć

F myślimy o jej przyczynach

G rok temu nie poszła

K gdyż chcielibyśmy

H niczego już nie zmienimy

I mieliśmy trochę szczęścia

J jeździła na wakacje

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B										

8. Jak się uczyć języka? Zdalnie czy stacjonarnie? Wybierz właściwe słowo.

...../10 punktów

Z jednej strony zajęcia online to bardzo (pogodna, łagodna, wygodna)⁰ forma nauki języka. Nie musimy nawet (gdzie, nigdzie, dokąd)¹ wychodzić. Po prostu (włączamy, naprawiamy, używamy)² komputer i zajmujemy miejsce przed ekranem. W domu czujemy się swobodnie, nie (słyszymy, trzymamy, odczuwamy)³ dużego stresu, więc łatwiej nam rozmawiać z nauczycielem. Zajęcia zdalne (pozwalają, zapewniają, zmuszają)⁴ też na większą dowolność wyboru godziny, bo możemy uczyć się nawet (szybko, krótko, wcześniej)⁵ rano albo późnym wieczorem. Poza tym lekcje online są zazwyczaj tańsze, bo nie (znosimy, ponosimy, przenosimy)⁶ kosztów wynajmowania sali. Z drugiej strony zajęcia stacjonarne (dają, zdają, wydają)⁷ możliwość spotkania się z lektorem twarzą w twarz, a na tym (pięknie, właśnie, ogólnie)⁸ polega prawdziwa komunikacja. Poza tym w sali szkolnej nikt nam nie (szumi, miesza, przeszkadza)⁹, nic nie rozprasza naszej uwagi, więc bardziej (skupiamy się, słuchamy się, staramy się)¹⁰ na tym, co mówi nauczyciel i uczymy się bardziej efektywnie.

9. Proszę wybrać właściwe słowo.

...../10 punktów

PRZYKŁAD: Wawel zwiedzałem / odwiedzałem bardzo długo.

1. Dziadków zwiedzamy / odwiedzamy co miesiąc.
2. Chciałabym odwiedzić / zwiedzić to muzeum.
3. W Paryżu jest wiele miejsc do zwiedzenia / odwiedzenia.
4. W każdą niedzielę odwiedzam / zwiedzam moją przyjaciółkę.
5. Oni chcieliby odwiedzić / zwiedzić piramidy.
6. Już dawno mnie nie zwiedzałeś / odwiedzałeś.
7. W przyszłym roku chcemy zwiedzić / odwiedzić Londyn.
8. Zwiedzałam / odwiedzałam go wiele razy.
9. On bardzo długo odwiedza / zwiedza tę wystawę.
10. Czy chcielibyście ich odwiedzić / zwiedzić?

10. Proszę wybrać właściwy wyraz.

...../10 punktów

PRZYKŁAD: Wszystkie / każda / całe koleżanki chciałyby pójść na tę imprezę.

1. Przez wszystkie / każdy / cały dzień padał deszcz.
2. Marek przychodził do mnie całego / każdego / wszystkiego dnia.
3. Wszyscy / cały / każdy student musiał napisać test.
4. Każdy / wszyscy / cały ludzie chcą być szczęśliwi.
5. Całe / każdy / wszystko mnie boli.
6. Wszystkie / całe / każde koty lubią ciepło.
7. Trzeba się cieszyć całą / każdą / wszystkimi chwilą.
8. Musimy posprzątać każdy / wszystko / cały bałagan.
9. Wszystkie / całe / każde dzieci lubią się bawić.
10. Wszystkie / każde / całe dziecko chce być ze swoją mamą.

Ключ до завдань для олімпіади з польської мови

10 клас

Впр.1

1. P, 2. F, 3. F, 4. F, 5. P

Впр.2

1. spędzić 2. robić 3. Moczyć 4. Popływać 5. Zjeżdżać 6. zmierzyć 7. pójść na 8. odpocząć 9. Poleżeć 10. Zjeść 11. wydobywa się 12. cieszyć się

Впр.3

1. E 2. C 3. F 4. B 5. A 6. H Zbędny fragment: D

Впр. 4

1. a 2. b 3. b 4. c 5. a 6. C

Впр.5

1. F 2. C 3. D 4. A 5. B

Впр. 6

1. samo 2. najchętniej, 3. spędziłbym 4. sobie 5. hejnału 6. ze 7. muzeum 8. wieżę 9. przynosi 10. pomnik 11. więc 12. gdzie 13. żeby 14. na 15. Pociągiem

Впр. 7

1. J 2. D 3. G 4. A 5. K 6. C 7. I 8. E 9. H 10. F

Впр. 8

1. nigdzie 2. włączamy 3. odczuwamy 4. pozwalają 5. wcześniej 6. ponosimy 7. dają 8. właśnie 9. przeszkadza 10. skupiamy się

Впр. 9

1. odwiedzamy, 2. zwiedzić, 3. zwiedzenia, 4. odwiedzam, 5. zwiedzić, 6. odwiedzałeś, 7. zwiedzić, 8. odwiedzałam, 9. zwiedza, 10. odwiedzić

Впр.10

1. cały, 2. każdego, 3. każdy, 4. wszyscy, 5. wszystko, 6. wszystkie, 7. każdą, 8. cały, 9. wszystkie, 10. każde